

En magisk fyrupplevelse på Gotland

Esbjörn Hillberg, text, Ulla Hillberg, foto

En lycklig slump gjorde att jag reste till Gotland i år på den Internationella Fyrdagen 19 augusti. Jag skulle nämligen dagen därefter träffa Länsstyrelsen, Visby kommun och Hembygdsförbundet och prata om vad vi tillsammans kunde göra för att bevara Gotlands fyrar. Jag och Ulla kom till Gotland söndag lunch, åkte först till Näs fyr och sedan på kvällen till Grynge lilla fiskehamn för att uppleva när Östergarn-Gammelgarns Hembygdsförening med sin ordförande Sven Norberg i spetsen gjorde årets tändning av sina två ensfyrar i Grynge hamn (Gotlands ostkust mellan Herrvik och Ljugarn). Fyrarna är byggda av kallmurad kalksten. Den lägsta är från tidigt 1800-tal medan den större revs på 1930-talet för att återbyggas av Hembygdsföreningen 1993.

Vi har besökt Grynge tidigare på dagtid men detta var det första besöket kvällstid. Sven frågade om inte jag kunde gå upp på stentrappstegen på den högsta fyren och tända den. Jag sa ja även om jag fruktade att det kunde vara svårt att tända elden då det blåste lite. Allt var förberett, jag klättrade upp och lyckades omedelbart få fyr på elden för den bestod av fantastisk tjärved. Efter några minuter flammade lågan på "min" fyr och samtidigt hade man tänt den mindre fyren. När jag hade klättrat ner blev Ulla och jag inbjudna att följa med ut på den kulturmärkta livräddningsbåten Adolf Bratt som man dagen till ära kört ner från sin hemmahamn Herrvik.

När jag betraktade de två tjärvedsbrasorna på sina kallmurade kalkstenspelare kändes det på något sätt som om jag hade förflyttas hundratals år bakåt i

Esbjörn Hillberg tänder fyren

tiden. Så här fungerade världens första fyrar. Homeros skrev redan 830 f.Kr. i Iliaden om eldar på marken som tändes för att vägleda fartyg in till hamnar. Pharos i Alexandria hade en öppen eld uppe på ett torn 280 f.Kr. När vi sakta gick i enslinjen in mot hamnen tyckte jag nästan att det var magiskt. Jag såg framför mig en gammal tavla som visar de vedeldade tända dubbelfyrarna på Nidingen. Jag kan nog inte med ord beskriva upplevelsen att se dessa två tjärvedseldade fyrar i Grynge brinna klart överst på de uppbyggda kalkstenspelarna. Det var en otroligt vacker och känslomässig syn i en blånande augustiskymning.

Tack Sven och Östergarn-Gammelgarns Hembygdsförening för en enastående upplevelse.

Grynge ensfyrrar tända på Internationella Fyrdagen 2007